

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. XII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr02val-shoot-idm140340192367904/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

den dramatisk-lyriske Scene, i rene Form i »Ridder Kalv« og »Vaabendragerens Eed«. Det er en Videreførelse af den Oehlenschlägerske historiske Romance, hvor den fortællende Tekst stadig er »illumineret«. Man ser, hvorledes en Smagsretning i Tiden, der genfindes hos Aarestrup og Bødcher f. Eks., præger den gamle Romanceform. Hvor Kravet om »Realisme« i Billedets eller Scenesættelsens Detaljeudmykning eller hvor »de psykologiske Forudsætninger« bliver for store, sprænges Formen og lægges til Side som ubrugelig. Saaledes hos J. P. Jacobsen. Romanen og Lyriken vokser hver fra sin Side Romanen over Hovedet.

Winther tager, som Romancedigtere før og efter ham, sit Stof, hvor han finder det. Det synes at være en Hovedregel, at hans Romancer sjældent lykkes, naar han følger et Stykke Historie, Sagn eller lignende. Digte som »Kongen og Skipperen«, »Gaston den Gode«, »Berthold Schwartz«, »Sangeren Simon« er vanskelige at komme igennem. Winther er ikke i egentligste Forstand Fortæller. Omvendt lykkes hans Romancer, naar hans Stoflaan har Karakteren af et Motiv, en Idé, en Pointe, det vil sige, naar Stoffet er mere eller mindre kunstnerisk formet, allerede har udskilt sin Kerne. Om denne Kerne vokser det Wintherske Digt op, saaledes »Svend og Inger«, og paa lignende Maade »Johan og Lise« og »Henrik og Else«.

Man forstaar derfor, at Winther i sine historiske Romancer undgaar den store Historie, men foretrækker som Stof et sagnagtigt Træk (»Vaabendragerens Eed«), en Anekdote eller blot en Replik (»Ridder Kalv«, »Ringens Indskrift«, delvis »Henrik og Else«).

De komiske og skemtende Digte har paa tilsvarende Maade udfældet sig omkring en Pointe, et Ordspil eller en epigrammatisk Sentens.

Det højeste naar Winther, hvor han kan faa disse forskellige Momenter til at mødes i samme Punkt. Det er lykkedes for ham i »Vaabendragerens Eed«, hvor den tre Gange gentagne Strofe:

XII